

Soluții concrete pentru accesul refugiaților din Ucraina la piața forței de muncă

Acest document reprezintă sinteza discuțiilor din data de 17 octombrie 2023, în grupul de lucru convocat de Secretariatul General al Guvernului. Sinteza a fost realizată de reprezentanții CDMiR și include contribuțiile tuturor participanților.

I. Îmbunătățirea cadrului normativ

I.1. Măsurile pozitive pentru facilitarea angajării

- (1) Acordarea unor facilități fiscale angajatorilor care încadrează în muncă cetățeni ucraineni, prin asimilarea acestora în categoriile vulnerabile descrise în *Subsecțiunea 1- Subvenționarea locurilor de muncă din Legea 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă cu completările și modificările ulterioare* (absolvenți ai unor instituții de învățământ, șomeri în vârstă de peste 45 de ani, șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale, șomeri de lungă durată sau tineri NEET);
- (2) Modificarea legislației privind organizarea cursurilor de formare profesională în vederea susținerii examenului de absolvire și în alte limbi de circulație internațională;
- (3) Relaxarea condițiilor de angajare de tip part-time pentru femeile din Ucraina care au în îngrijire copii aflați în sistemul de educație primară și care nu beneficiază de opțiuni after-school;
- (4) Acordarea sumei forfetare și persoanelor angajate cu contracte de muncă în Ucraina care sunt asistenți maternali, însoțitori ai persoanelor cu dizabilități grav etc.
- (5) Introducerea suspendării restricțiilor de acces la profesii reglementate pe o perioadă limitată (2 ani cu posibilitate de prelungire) - criteriile care țin de deținerea cetățeniei române, de exemplu (pentru psihologi, profesori, medici, asistente medicale etc.)

I.2 Adaptarea cadrului normativ la specificul grupului țintă

- (6) Recunoașterea stagiului de internship plătit și a formelor alternative de muncă (PFA, contract de mandat/administrare cu remunerație) ca încadrare pe piața muncii, în completarea prevederilor Hotărârii nr. 368/2023;
- (7) Modificarea condițiilor de încadrare în câmpul muncii din HG 368/2023, pentru a include excepția de la obligativitatea încadrării în muncă a persoanelor vulnerabile, precum mamele cu copii de până la 6 ani, persoane cu incapacitate temporară de muncă, însoțitorii persoanelor cu grad de handicap grav, precum și pacienții oncologici.

- (8) Menținerea facilității de a prezenta la angajare o declarație pe propria răspundere privind calificarea profesională. Creșterea capacității CNRED de a prelua dosare de recunoaștere a diplomelor de studii de la ucraineni.

I.3 Asigurarea finanțării programelor de integrare pe piața forței de muncă

- (9) Accesarea fondurilor europene nerambursabile (Cadrul financiar 2021-2027/ Programul Operațional Educație și Ocupare) dedicate inserției pe piața muncii a migranților/refugiaților, fiind oportună crearea de parteneriate între autorități locale/ centrale și organizații ale societății civile pentru un grad cât mai ridicat de absorbție;
- (10) Identificare de solutii finantare/ mentinere locuri de munca create de ONG-uri pentru cetățeni Ucraineni, joburi strategice care sprijina integrarea, suportul umanitar sau reconstrucția (cetateni implicati in sprijin umanitar sau reconstrucția in viitor a Ucrainei, in interesul ambelor state, ex Hub Isaccea, singurul hub existent in Sud-Est-ul Romaniei)

II. Îmbunătățirea serviciilor ANOFM

II.1. Servicii ANOFM adaptate la nevoile grupului țintă

- (11) Adoptarea metodei managementului de caz, pe baza căreia să se analizeze profilul cetățeanului ucrainean înregistrat la AJOFM, iar serviciile acordate să fie adaptate specificului acestuia;
- (12) Creșterea numărului de cursuri de limba română organizate de AJOFM pentru cetățenii ucraineni;
- (13) Reglementarea gratuității cursurilor de recalificare și de limba română oferite de ANOFM și simplificarea accesului la cursuri.
- (14) Încadrarea în instituțiile publice (AJOFM, de ex.) a unor posturi de traducători/interpreți sau încheierea de contracte de colaborare cu aceștia (după caz), care să faciliteze comunicarea cu străinii aflați pe teritoriul României;

II.1. Digitalizare și transparență

- (15) Crearea unei baze de date centralizate care să cuprindă calificările cetățenilor ucraineni înscriși la AJOFM. Baza de date va include mecanisme sigure de acces pentru a facilita medierea angajărilor.
- (16) Adoptarea și implementarea de către ANOFM a unor standarde uniforme de acordare a serviciilor către beneficiarii ucraineni, evitându-se astfel răspunsuri diferite la situații similare din partea AJOFM
- (17) Creșterea accesibilității anunțurilor de angajare atât pentru cetățenii ucraineni, cât și pentru alte categorii de străini aflați în România, prin traducerea în ucraineană și engleză a site-ului AJOFM/Secțiunea Locurile de muncă vacante;
- (18) Introducerea posibilității de subcontractare a unor servicii de consiliere, mediere pe piața forței de muncă, plasare, cursuri de limba română, cursuri de recalificare de furnizori privați din bugetul ANOFM, pe criterii de performanță.

III. Îmbunătățirea cadrului de politici publice și măsuri transversale

III.1. Politici publice multi-sectoriale

(19) Centre de zi / centre de servicii

Înființarea unor centre de zi cu finanțare publică/subvenționarea hub-urilor deja existente, pentru îngrijirea copiilor ai căror părinți sunt la muncă sau realizarea de cursuri de limba română. Scopul este crearea unei **rețele de centre de zi** în localitățile în care se află comunități mai mari de refugiați, cu următoarele funcții (minimal):

- Programe de îngrijire a copiilor pe durata zilei, pentru a permite încadrarea în muncă a părinților;
- Cursuri intensive de limba română și programe de integrare culturală;
- Implicarea persoanelor în vârstă greu angajabile în administrarea centrelor.

Centrele de zi vor fi organizate ca servicii publice, inclusiv prin subvenționarea actualelor centre/hub-uri înființate de actori non-guvernamentali sau internaționali.

(20) Crearea și implementarea unor politici publice care să stimuleze încadrarea cu prioritate pe piața forței de muncă a migranților care au deja un drept de ședere pe teritoriul României, și abia apoi să fie încadrat în muncă contingentul de lucrători străini aprobat prin act normativ;

(21) Stimularea antreprenoriatului în rândul cetățenilor ucraineni;

III.2. Îmbunătățirea dialogului structurat

(22) Reluarea organizării unor grupuri de lucru tehnice cu componentă public/privată similare celor care au stat la baza dezvoltării *Planului național de măsuri pentru protecția și incluziunea persoanelor strămutate din Ucraina, elaborat de România*;

(23) Reactivarea Comitetului Interministerial Coaliția Națională pentru Integrarea Refugiaților, ca organism de coordonare sistematică și structurată a politicilor de integrare a străinilor din România;

(24) Inițierea unui dialog cu reprezentanții organismelor de auto-reglementare a unor profesii.

(25) Instituirea unui mecanism de dialog structurat, mediat de SGG, între autorități și beneficiari.

III.3. Relații bilaterale

(26) Începerea procesului de negociere a unui acord de securitate socială dintre România și Ucraina, pentru a asigura o certitudine pentru cetățenii ambelor state în accesul ulterior la contribuțiile sociale plătite.

(27) Accelerarea procesului legislativ pentru ratificarea Acordului bilateral pentru recunoașterea calificărilor.